

Motion till riksdagen 2010/11:A417

av **Gunilla Svantorp m.fl. (S)**

Arbetsmiljön på våra arbetsplatser

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om rätten till en god arbetsmiljö.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om mönsterarbetsplatser.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förebyggande av arbetsplatsolyckor.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Arbetsmiljöverket.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om svenska lagar och anställningsvillkor.

Motivering

Arbetsmiljön har rasat på regeringens politiska dagordning. Sedan den borgerliga regeringen tillträdde har en tredjedel av anslaget till Arbetsmiljöverket tagits bort, vilket lett till att inspektionerna har blivit färre. Ett konkret exempel på effekter är att inspektionerna i Sjuhäradsbygden minskade med 1 400 under 2008. Antalet olycksfall ligger fortfarande kvar på en hög nivå medan antalet dödsolyckor ökar. Lägg därtill att utbildningar av skyddsombud minskar drastiskt så ger det en bra sammanfattning av vilka effekter den borgerliga regeringens nedmontering av arbetsmiljöarbetet har fått.

Nästa steg i regeringens nedmonteringsarbete är att den avser att driva igenom en begränsning av möjligheterna till facklig utbildning. Låga ambitioner öppnar för en osund konkurrenssituation där oseriösa företag kan konkurrera om jobben med en dålig arbetsmiljö. Det är inte värdigt ett välfärdssamhälle.

Den socialdemokratiska politiken tar sin utgångspunkt i att människors villkor ska förbättras. Rätten till en trygg och säker arbetsmiljö måste vara grunden i ett välfärdssamhälle. En bra företagshälsovård och att det finns

Fel! Okänt namn på

skyddsombud är två viktiga grundstenar i ett slagkraftigt förebyggande arbetsmiljöarbete, likaså att det finns ett effektivt Arbetsmiljöverk som har resurser att genomföra inspektioner.

Ett arbetsliv som värnar människors hälsa kräver ett systematiskt arbete för bättre arbetsmiljö. Att det sker alltför dödsolyckor på våra svenska arbetsplatser och att antalet arbetsplatsolyckor fortsätter att vara högt är ett belägg för att brister i arbetsmiljön måste tas på stort allvar. Enligt AFA skedde närmare 28 000 arbetsplatsolyckor, och 67 personer avled på grund av olyckor 2008. Det är mer än en person per vecka.

Det är inte acceptabelt att arbetsmiljön blir farligare eller att säkerheten på arbetsplatserna försämras. Det krävs ett grundläggande aktivt förebyggande arbete för att arbetsplatserna ska vara attraktiva och präglas av jämställdhet, mångfald och utvecklingsmöjligheter i det egna arbetet.

Att utveckla fler så kallade mönsterarbetsplatser måste vara en prioriterad angelägenhet i hela vårt land. En del i en god arbetsmiljö är att man som personal känner att man kan påverka sitt arbete. Att personalens kompetens tas till vara och utvecklas är oerhört viktigt för utvecklingen av arbetsplatserna.

Vi behöver fler skyddsombud

Att det finns välutbildade regionala skyddsombud är en av hörnstenarna i det förebyggande arbetsmiljöarbetet. Det är också de som bäst når ut till de arbetsplatser som saknar egna skyddsombud och på så sätt kan skyddsombuden förebygga arbetsplatsolyckor. Sammanlagt gör de regionala skyddsombuden ca 10 000 företagsbesök i Västsverige. Deras arbete är i första hand förebyggande, för att förhindra att det händer arbetsolyckor och för att se till att arbetsmiljön är så bra som möjligt utifrån gällande avtal och säkerhetsregler.

Idag får de regionala skyddsombuden endast verka på arbetsplatser där det finns fackligt anslutna medlemmar. Det är inte tillfyllest. På de arbetsplatser som har farliga arbetsmiljöer men inte fackligt anslutna medlemmar får de regionala skyddsombuden därmed inte möjlighet att vaka över det förebyggande skyddsarbetet. Detta kan komma att omfatta exempelvis de arbetsplatser som etableras av utländska företag, som därmed får en farligare arbetsmiljö än på den svenska arbetsmarknaden i övrigt. De regionala skyddsombuden måste få möjlighet att verka på samtliga arbetsplatser utan restriktioner.

Vi kan också konstatera att det behövs både fler och bättre utbildade skyddsombud. Arbetsmiljöfrågorna blir allt mer komplexa och kräver ökad kompetens. Men utbildningen har tvärtom försämrats på grund av att regeringen tog bort utbildningsmedlen i samband med att Arbetslivsinstitutet las ned. Det har resulterat i att antalet personer som deltog i fackens utbildningar sjunkit kraftigt. Det riskerar att leda till att arbetsmiljön blir sämre, och olycksfallen riskerar att öka.

Otrygga anställningar

Då antalet anställningar med annorlunda former och inom korta, tidsbegränsade ramar ökar leder det också, som en bieffekt, till att den fackliga anslutningsgraden sjunker. Det ger i sin tur effekter som att färre anställda vågar eller är beredda att ta på sig fackliga förtroendeuppdrag på arbetsplatsen. Det leder i sin tur till ett sämre arbetsmiljöarbete, vilket drabbar både de anställda och arbetsgivarna på ett negativt sätt.

Privatiseringar

En rad framstressade och illa förberedda utförsäljningar och privatiseringar av enskilda verksamheter i kommuner och landsting riskerar allt som oftast att leda till försämringar av arbetsmiljöarbetet. Då upphandlarna kan ha negligerat att ställa krav om en god arbetsmiljö i upphandlings- eller utförsäljningsvillkoren och då det i den privata verksamheten per automatik finns en sämre insyn i hur den dagliga verksamheten bedrivs riskerar det också att slå negativt mot det nödvändiga arbetet för en bättre arbetsmiljö. Det är inte acceptabelt att den enda parametern vid privatiseringar ska handla om att det lägsta priset vinner. Men vid varje utförsäljning och i sin tur vidareförsäljningar av verksamheten i fråga efter den första privatiseringen av den riskerar prisfixeringen hos upphandlarna ofrånkomligen att leda till att det nödvändiga arbetsmiljöarbetet och kraven på inflytande för de anställda nedprioriteras ytterligare.

Arbetsmiljöverket

Regeringens besparingar på Arbetsmiljöverket har redan fått negativa effekter på antalet genomförda inspektioner. Detta har tvingat verket till så kraftiga nedskärningar av verksamheten att det nu är svårt att ens genomföra inspektioner på de mest utsatta arbetsplatserna. Personalminskningar har gjort att även planerade inspektioner fått ställas in.

En internationell arbetsmarknad

På dagens arbetsmarknad kan man välja en arbetsgivare i Sverige eller inom den europeiska arbetsmarknaden. Det är fritt att arbeta och bo var man önskar. Utländska företag är ett naturligt inslag i vår svenska arbetsmarknad, liksom att det finns utländsk arbetskraft på vår arbetsmarknad.

Det är viktigt att slå fast att svenska villkor och avtal ska gälla på svensk arbetsmarknad. Regeringen har ett ansvar att agera såväl nationellt som på EU-nivå för att säkerställa de svenska kollektivavtalen.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 25 oktober 2010

Gunilla Svantorp (S)

Carina Ohlsson (S)

Hans Hoff (S)

Peter Johnsson (S)

Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S)

Jan-Olof Larsson (S)

Phia Andersson (S)